

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan laajennettu sihteeristö

Laajennetun sihteeristön kokous

Muistio

Aika Maanantai 20.4.2020 kello 9-11

Paikka Skype for Business

Osallistujat Panu Muhli, Maanmittauslaitos, pj
Ville Jussila, Helsingin kaupunki
Mari Laakso, MMM
Lena Hallin-Pihlatie, MML
Kaisu Harju, SYKE
Hanna Horppila, MML (siht.)
Kai Koistinen, MML (asiakohta 4 ja 5)
Mari Laakso, MMM
Lassi Lehto, FGI/MML
Aaro Mikkola, MML (asiakohta 4)
Lasse Nurmi, Varsinais-Suomen liitto
Minna Romppanen, MML (asiakohta 5)
Jenni Silvennoinen, Väylä (klo 9.50 asti)
Hanna Virkki, GTK

Poissa Kimmo Soukki, Terrasolid Oy, Paikkatietoverkoston pj
Sakari Tuominen, Luke
Mikko Visa, Ilmatieteenlaitos

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Panu Muhli avasi kokouksen.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialistan rakenne pohjautuu työsuunnitelmaan, jonka PATINE hyväksyi kokouksessaan 12.3.2020. Asialista hyväksyttiin muutoksella, että käsitellään kohta 6 Paikkatietojen yhteiskäyttö (Minna Romppanen) ennen kohtaa 5 Yhteentoimivuus.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

[Edellisen kokouksen muistio](#) hyväksyttiin muutoksitta ja käytiin läpi siinä sovitut toimenpiteet. Avoimia ovat:

- Lena Hallin-Pihlatie kysyy muiden maiden kokemuksista Energiavarat-teemasta Community Forumissa.
- PATINE käsittelee ehdotusta julkisen hallinnon paikkatietoja koskevista rajapinnoista uudelleen 5.5. kokouksessaan

4. Seuranta ja raportointi

Aineistoluettelo

Hanna Horppila kertoi, että PATINE hyväksyi kokouksessaan 12.3. SYKEN viime kokouksessa esittämät muutokset aineistoluetteloon. Hän ehdotti samalla teknisiä muutoksia virastojen nimien vaihduttua. Väestöketerikeskus on nykyään Digi- ja väestötietovirasto, Maaseutuvirasto on Ruokavirasto ja Luonnontieteellisen keskusmuseon lyhenne on Luomus. Tämä hyväksyttiin.

Aaro Mikkola esitteli [Maanmittauslaitoksen muutosehdotukset aineistoluetteloon](#). Maanmittauslaitos esittää, että maastotietokanta poistetaan seuraavista teemoista:

- Hallinnolliset yksiköt
- Maanpeite
- Maankäyttö
- Yleishyödylliset ja muut julkiset palvelut
- Tuotanto- ja teollisuuslaitokset.

Perusteluna on, että Maastotietokannan tietosisällöstä voidaan tuottaa vain marginaalinen osa kyseisten teemojen tietosisällöstä, sillä Maastotietokanta on tehty lähinnä kartografisiin tarkoituksiin. Yleisperustelut ja teemakohtaiset perustelut sekä tieto, missä teemoissa Maanmittauslaitoksen tuotantovastuu säilyy, löytyvät tämän kokouksen liitteistä. Aaro Mikkola kertoi, että Maastotietokannalla on monien teemojen suhteen samantapainen rooli kuin Digiroadissa, jossa Maanmittauslaitos toimittaa Väylälle geometrian.

Maanpeite- ja maankäyttöaineistot ovat ongelmallisimpia. Kyseessä ei ole pelkästään Suomen haaste, vaan on epäselvää, mikä on maanpeitedatan tulevaisuus suhteessa INSPIRE-velvoitteisiin. Kaisu Harju kommentoi, että Corine-aineiston jatkuvuus on epäselvä. Se on tehty osana eurooppalaista Copernicus-maanpeiteseurantaa. Nyt riskinä on, että Syke ei pysty sitä enää tuottamaan, mutta asiaa selvitetään. EU-laajuinen aineisto siirtyy yritysten tehtäväksi. On epäselvää, riittääkö EU-tason aineisto kansallisiin tarkoituksiin.

Mari Laakso esitti huolen, jääkö esim. maanpeiteteemaan mitään sisältöä varsinkaan toteutuneesta maankäytöstä. Ympäristöministeriön rakennetun ympäristön tietojärjestelmähanke voisi vastata kysyntään, mutta vasta tulevaisuudessa. Hän kehotti selvittämään ja nostamaan PATINE:lle menevään esitykseen, mitä muita, paremmin INSPIRE-vaatimukset täyttäviä aineistoja on olemassa muilla organisaatioilla, esim. Digi- ja väestötietoviraston Palvelutietovaranto tai muita, joita ei ole aiemmin tunnistettu. Pitää siis harkita, onko poistettava aineisto käyttökelpotonta, jos tilalle ei löydy muutakaan.

Seuranta

Kai Koistinen kertoi muutoksista seurantatiedoissa. Validoinnin läpäisevien metatietojen tulos parani hieman 8 %:sta 27,5 %:in. Kyseessä on lopullinen versio viime vuoden seurannasta, joten se on vietävissä PATINEen tiedoksi. Virallinen julkaisu tulee myöhemmin Country Fichen yhteydessä. Seuranta perustuu metatietoihin, joten metatietojen korjaus ja muunnos TG2.0 -muotoon pitäisi osaltaan parantaa tilannetta.

- Komissio/JRC päivitti vuotta 2019 koskevia seurantatietoja osittain huhtikuussa
 - Indikaattorien laskennassa käytetyt metatiedot ovat edelleen joulukuulta 2019
 - Metatietojen validointitulokset perustuvat uusimpaan, huhtikuussa julkaistuu ETF-validaattoriversioon.
- Muutokset:
 - Validoinnin läpäiseviä aineistojen metatietoja 27,5 % (151/609). Ennen päivitystä 8,0 %.
 - TG2.0 aineistometatietoja 0 kpl (ennen 11), palvelumetatietoja 5 (ennen 9)
- [Päivitetyt tulokset](#) löytyvät komission INSPIRE in Your Country -suvuilta
 - Indikaattorien lisäksi sivulla on ladattavissa ETF-validointiraportit metatiedoille, jotka eivät läpäisseet validointia sekä kooste CSV-taulukkomuodossa.

Raportointi (Country Fiche)

Lena Hallin-Pihlatie kertoi, että komissio on julkaissut heille toukokuussa 2019 toimitetun Country Fichen helmikuun 2020 lopulla. Osa sisällöstä on komission lisäämiä indikaattoritietoja. Syksystä 2019 alkaen raportointi on tehtävä vuosittain. Sihteeristö on toimittanut vuoden [2020 Country Fichen](#) komissiolle 31.3.2020. Raportit ja muuta tietoa Suomesta löytyy komission sivulta [Inspire in Your Country](#).

5. Paikkatietojen yhteiskäyttö

Minna Romppanen Maanmittauslaitoksesta piti esityksen aiheesta [Paikkatiedot, turvallisuus ja tietoturvallisuus](#). Hän puhui paikkatietojen yleisistä uhkakuvista, paikkatietojen jakamisen mahdollisuuksista ja haasteista sekä antoi vinkkejä paikkatietojen tietoturvallisuuden vahvistamiseen. Hän muistutti, että avoin ja julkinen tieto ovat eri asioita. Hän kertoi myös tietojen yhdistämisestä suoran ja epäsuoran sijainnin perusteella, massa-analyysien tekemisestä, kun paikkatietoihin yhdistetään muu data, ja kriittisten kohteiden tunnistamisesta. Lisäksi hän kehotti tutustumaan MyData-palveluun.

Sovittiin, että Paikkatietoalusta-hankkeessa tehtyjä raportteja ja selvityksiä laitetaan soveltuvin osin laajempaan tietoisuuteen, jotta yhteistyöllä mahdollistetaan turvallisempaa paikkatietojen hallintaa.

Minna Romppanen kertoi, että aihetta voidaan käsitellä tarkemmin esim. työpajamuodossa tai hallinnonaloittain. Helsingin kaupungin kanssa onkin jo suunniteltu kokous. Yhteystiedot: minna.romppanen@maanmittauslaitos.fi, p. 0505669117. MML:n yleisosoite paikkatietojen turvallisuusasioissa on paikkatietoturvallisuus@maanmittauslaitos.fi.

6. Yhteentoimivuus

Validointi

Lena Hallin-Pihlatie kertoi INSPIRE-validaattorista, joka tunnetaan myös nimellä ETF-validaattori, [komission MIG-kokoukseen tekemän esityksen](#) pohjalta. Validaattorilla ajatetaan testejä metatietojen ja wms-palveluiden validointiin.

Validaattorista on nyt tehty julkaisusuunnitelma, jotta tiedetään, milloin tulee uusia versioita. Komission on tarkoitus julkaista tänä vuonna kolme versiota. Tavoitteena on, että 15.6. on käytävissä versio, jolla joulukuun seuranta tehdään.

Maaliskuun päivityksessä on mukana metadata TG2.0 -testi, joka oli aiemmin betastatuksella. Tulossa on INSPIRE-seurantaan liittyvä alueellinen laajuus -testi ja Priority data sets -testi. Myöhemmin tänä vuonna on tulossa lisää testejä liittyen II- ja III-teeman datoihin. Jo nyt voi käyttää "Interoperable data sets in GML (Guidelines for the Encoding of Spatial Data version 3.3)" -testejä, jotka pätevät kaikkiin INSPIRE-harmonisoituihin aineistoihin (GML). OGC API Features -palveluihin on myös tarkoitus tehdä testit. Myös käyttöliittymästä on tulossa käyttäjystävällisempi. Siitä prototyyppi on odotettavissa kesällä.

INSPIRE-validaattorissa on ollut ongelmana, että se tukee vain pientä määrää yhtäaikaista käyttäjiä. Sen vuoksi Paikkatietoalusta-hankkeessa tehtiin kansallinen validaattori. Resurssien vähyyden vuoksi ei kuitenkaan vielä tiedetä, milloin se pystytään päivittämään, joten suositellaan käyttämään komission versiota. INSPIRE-sihteeristö tiedottaa, kun kansallinen versio on saatu päivitettyä.

Metatietojen muuntaminen TG2.0 -muotoon

Kai Koistinen esitteli toimintasuunnitelmaa metatietojen muuntamiseksi Technical Guidelines 2.0 -suosituksen mukaisiksi. Samalla korjataan virheitä, jotta metatiedot läpäisevät ETF-validoinnin (INSPIRE Reference Validator) ja seurantatulokset paranevat. Vuotta 2020 koskevat INSPIRE-seurantatiedot kerätään Paikkatietohakemistosta 15.12.2020, joten se on takaraja muunnosten tekemiselle.

Työssä on kaksivaiheinen lähestymistapa: ensin muunnetaan aineistojen metatiedot, sitten palvelujen metatiedot ja palvelut. Valmistelua on jo tehty, mm. päivitetty Paikkatietohakemiston käyttöohje ja tarvittavia lomakkeita on päivitetty. Parhaillaan kootaan tietopakettia tiedontuottajille ja aletaan aikatauluttaa yhteistyötä organisaatioittain. Kai Koistinen pyysi tiedontuottajia laittamaan viesti osoitteeseen inspire@maanmittauslaitos.fi, mikäli aikataulun suhteen on rajoitteita tai toiveita tai on kommentteja prosessiin.

Kaisu Harju muistutti, että SYKE:ssä on oma metatietopalvelu, joten korjaukset pitäisi tehdä siihen. SYKE:llä on myös oma metatietohanke. Kai Koistinen vastasi, että SYKEN ja Ilmatieteen laitoksen muista poikkeavat tapaukset on tunnistettu ja enemmänkin tarjotaan tukea validointiin.

Sovittiin, että tiedontuottajia muistutetaan asiasta vielä muistion saatteessa ja lähetetään myöhemmin kysely tuen tarpeesta ja aikataulusta.

7. Laajennetun sihteeristön kokoonpanon laajentaminen

Hanna Horppila kertoi, että sihteeristö on analysoinut INSPIRE-toimeenpanon kansallista tilannetta aineistoittain ja organisaatioittain, sillä toimeenpanon takaraja koittaa 6 kk kuluttua. Analyysin pohjalta osalla sekä isommista että pienemmistä tiedontuottajista on vielä kirimistä INSPIRE-velvoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on varmistaa, että kaikki tiedontuottajat saavat tarvitsemaansa tukea.

Sovittiin, että sihteeristön kysyy Tilastokeskukselta, Digi- ja väestötietovirastolta ja Traficominn kiinnostusta osallistua Laajennetun sihteeristön toimintaan. Esitys kokoonpanon laajentamisesta viedään PATINEn seuraavaan kokoukseen. Lisäksi sihteeristö lähettää muille aineistoluettelossa mainituille tiedontuottajille viestin, jossa muistutetaan toimeenpanon takarajasta ja kysytään, tarvitsevatko he tukea tai foorumia koulutusten ja muun nykyisen tuen lisäksi.

8. INSPIRE-toimeenpanon tuen verkkosivujen uudistus

Hanna Horppila näytti lyhyesti uusittuja verkkosivuja kehitysympäristössä ja kertoi, että kommentteja otetaan mielellään vastaan. Sivuja voidaan esitellä tarkemmin Skype välityksellä, kuten on tehty MMM:n, Väylän ja SYKEN edustajien kanssa ennen kokousta. Sihteeristön tavoittaa osoitteesta inspire@maanmittauslaitos.fi.

9. Koulutukset

Hanna Horppila mainosti 31.3. julkaistuista Jari Reinin ja Lassi Lehdon pitämiä [OGC API Features- ja GeoJSON -koulutuksia](#) ja kehotti laittamaan koulutustarpeista viestiä osoitteeseen inspire@maanmittauslaitos.fi.

10. Kokoukset ja tapahtumat

- [MIG-T](#)
 - 5.3. etäkokous
 - 22.-24.4. peruttiin
- PATINE 12.3.
 - Hyväksyttiin Laajennetun sihteeristön työsuunnitelma ja muutokset aineistoluetteloon
- GISCO 26.-27.3.
 - Peruttiin
- [MIG](#)
 - Kokous 19.-20.3. peruttiin
 - 28.4. on MIG etäkokous
 - Seuraava varsinainen MIG-kokous pitäisi olla juhannuksena, mutta saattaa siirtyä marraskuulle.
 - [Work Programme for the implementation and evolution of the INSPIRE Directive for the period from 2020 –2024 \(WP 2020\)](#) on ollut kommentoitavana. Dokumentit lähetettiin PATINELLE ja Laajennetulle sihteeristölle huhtikuun alussa ja pyydettiin kommentteja 14.4. mennessä. Takaraja oli 17.4., jolloin sihteeristö lähetti Suomen vastauksen. Siinä pyydettiin lisää aikaa kommentoinnille.
 - Mari Laakso on lähettänyt työohjelman uudelleen TEM:n, YM:n, LVM:n ja VM:n PATINE-edustajille luettavaksi ja kommentoitavaksi. Myös Laajennetun sihteeristön jäseniä kehoitetaan tutustumaan työohjelmaan ja kommentoimaan sitä sihteeristölle ennen 28.4. pidettävää MIG:n etäkokouksesta. Asiasta keskustellaan myös PATINEN kokouksessa 5.5.
 - Työohjelmaa käsitellään MIG-kokouksessa marraskuussa.
- Nordic INSPIRE 15.-16.4.
 - Sovittiin, että jokainen Pohjoismaa pyytää kommentointiin lisää aikaa, ja pidetään erillinen webinaari kommentoitavana olleesta MIG:n työsuunnitelmasta. Pohjoismaat yrittävät vaikuttaa yhdessä EU:n suuntaan.
- PATINE 5.5.
- [INSPIRE konferenssi Dubrovnicissa](#) 12.-15.5.

- Kokouksen jälkeen tuli tieto, että varsinainen konferenssi Dubrovnicissa siirretään vuodella, mutta 2-12.6.2020 on "online-konferenssi", jotta esitykset eivät mene hukkaan.
- [FOSS4G Finland](#) 20.5.
 - Peruttu
- [ISO TC 211 -kokous Suomessa](#) 8.-12.6.
 - ISO:n 50. yleiskokous pidetään Otaniemen sijaan virtuaalisesti.
 - 1.-6.6. järjestetään projektiryhmien sisäiset kokoukset ja 8.-12.6. työryhmien kokouksia sekä yleiskokous.

11. Muut asiat

Ei muita asioita.

12. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään kesäkuun alussa. Sihteeri lähettää kyselyn tarkemmasta ajasta.